

ЗАЈЕДНИЧКА ПОЗИЦИЈА ЕВРОПСКЕ УНИЈЕ

Поглавље 5: Јавне набавке

Ова позиција Европске уније заснива се на њеној општој позицији за Конференцију о приступању са Србијом (CONF-RS 1/14), и у складу је са преговарачким принципа који су на истој потврђени, нарочито:

- сваки став који искаже било која страна у погледу неког преговарачког поглавља неће ни на који начин прејудуцирати позицију која се може заузети у другим поглављима;
- договори - чак и парцијални договори - постигнути у току преговора о поглављима који се проверавају sukcesивно не могу се сматрати коначним све док се не постигне свеобухватан договор;

као и са захтевима наведеним у тачкама 23, 28, 42 и 47 Преговарачког оквира.

ЕУ охрабрује Србију да настави процес усклађивања законодавства са правним тековинама ЕУ и његовом делотворном применом и извршењем, и уопште да још пре приступања креира политике и инструменте који су што је могуће ближи онима у Европској унији.

ЕУ констатује да Србија, у својој преговарачкој позицији CONF-RS 4/16, прихвата правне тековине из поглавља 5, које су на снази од 13. маја 2014. године, а Србија изјављује да ће бити спремна да их спроведе до датума приступања Европској унији.

Општа начела

ЕУ констатује да Србија прихвата и узима у обзир, у свом законодавном оквиру, општа начела која проистичу из Уговора о функционисању ЕУ и из судске праксе Европског суда правде, као што су транспарентност, једнак третман, слободна конкуренција, забрана дискриминације и пропорционалност, и друге релевантне одредбе правних тековина.

ЕУ позива Србију да обезбеди да процедуре и пракса у области јавних набавки у потпуности поштују наведена начела. ЕУ прима к знању да Србија примењује изузећа при реализацији закона о јавним набавкама у складу са међународним уговорима. Према праву ЕУ, то је дозвољено само у изузетним случајевима и у складу са уговорима о ЕУ.

Додела уговора о јавним набавкама и концесијама

ЕУ прима к знању усвајање Закона о јавним набавкама у децембру 2012. године, и измена и допуна овог закона у фебруару 2015. године и јулу 2015. године, што у великој мери обезбеђује усклађивање Србије са правним тековинама о додели јавних уговора. ЕУ прима к знању да је ниво усклађености Закона о јавно-приватном партнерству и концесијама са правним тековинама мање напредан.

ЕУ позива Србију да настави своје законодавно усклађивање и да заврши правни оквир који се односи на доделу уговора о јавним набавкама и концесијама у складу са новим прописима набавке у ЕУ и у складу са Уговором о функционисању ЕУ и другим релевантним одредбама правних тековина.

ЕУ прима к знању планове Србије да усвоји нови Закон о јавним набавкама и нови Закон о јавно-приватном партнерству и концесијама и, нарочито, да усклади своје законодавство са правним тековинама у области концесија, до краја 2017. године.

ЕУ прима к знању намеру Србије да настави усклађивање са правним тековинама у области зелене набавке и електронске набавке у складу са правним тековинама.

ЕУ прима к знању планове Србије да у потпуности усклади своје правне прописе који регулишу јавне набавке у области одбране са правним тековинама.

У погледу посебних искључења, ЕУ позива Србију да реши питање изузећа примене правила о набавкама у складу са међународним уговорима на начин који је у складу са правним тековинама, а нарочито са Уговорима о Европској унији.

ЕУ охрабрује Србију да обрати посебну пажњу на јачање ресурса и на унапређење неопходних административних капацитета за правилно спровођење и примену правила јавних набавки ЕУ, нарочито у погледу Управе за јавне набавке.

Правна средства

ЕУ прима к знању институционално и правно усклађивање са правним тековинама које је до сада постигнуто у погледу правне заштите. ЕУ охрабрује Србију да настави своје напоре да обезбеди ефикасно функционисање система правних средстава.

У том смислу, ЕУ охрабрује Србију да додатно јача капацитете Републичке комисије за заштиту

права у поступцима јавних набавки како би се обезбедило да одговарајућа средства буду на располагању за обраду жалби.

Јачање административних капацитета и спровођење

ЕУ прима к знању планове Србије да побољша своје административне капацитете на свим нивоима, у складу са Стратегијом развоја јавних набавки 2014–2018 кроз мере као што су додатна запошљавања, професионализација и сертификација службеника за јавне набавке, креирање упутстава за поступке спровођења јавних набавки, организација циљаних активности обуке и стручне помоћи за заинтересоване стране, као и обезбеђивањем несметане и ефикасне међуинституционалне сарадње и подизање нивоа свести о значају транспарентности у поступцима јавних набавки.

ЕУ охрабрује Србију да настави своје напоре да у потпуности спроведе и примени законодавство о јавним набавкама на начин који обезбеђује његову делотворну и ефикасну реализацију.

ЕУ прима к знању планиране активности Србије у погледу превенције и борбе против корупције, и повећану транспарентност у области јавних набавки. Ово укључује одговарајуће мере предвиђене у оквиру Акционог плана за поглавље 23 о правосуђу и основним правима. У том смислу, ЕУ наглашава потребу за ефикасном међуагенцијском и међуинституционалном сарадњом да би се неутралисала корупција у систему јавних набавки. ЕУ констатује да су мере за спречавање корупције у области јавних набавки обрађене у поглављу 23.

* *

С обзиром на тренутно стање припрема у Србији, ЕУ констатује да, подразумевајући да Србија мора да настави да остварује напредак у усклађивању са правним тековинама и спровођењу правних тековина које подразумева поглавље о јавним набавкама, ово поглавље може бити само привремено затворено када се ЕУ сагласи да су испуњена следећа мерила:

- Србија треба у потпуности да усклади свој национални правни оквир са правним тековинама ЕУ у вези са свим областима јавних набавки, укључујући и своје правне прописе о концесијама и међународне споразуме о изузимању одређених радова из правила о јавним набавкама.
- Србија треба да успостави адекватне административне и институционалне капацитете на свим нивоима и предузме одговарајуће мере како би обезбедила правилно спровођење и

примену националног законодавства у овој области на време пре приступања. То нарочито укључује:

- а) спровођење Стратегије за развој јавних набавки 2014–2018 како би Србија побољшала своје административне капацитете, нарочито јачањем капацитета Управе за јавне набавке и обезбеђивањем одговарајуће обуке на свим нивоима за све заинтересоване стране;
 - б) припрему практичних алата за спровођење и праћење (укључујући административна правила, приручнике и стандардну уговорну документацију);
 - в) јачање механизма контроле, укључујући и детаљно праћење и повећану транспарентност у фази извршења уговора о јавним набавкама и систематску процену ризика уз приоритизацију контрола у осетљивим областима и процедурама;
 - г) ефикасно функционисање система правних средстава;
 - д) мере које се односе на спречавање и борбу против корупције и сукоба интереса у области јавних набавки како на централном тако и на локалном нивоу.
- Србија треба да покаже евиденцију о правичном и транспарентном систему јавних набавки који обезбеђује вредност за новац, конкуренцију и оштре заштитне мере за борбу против корупције.

Праћење напретка у усклађивању са правним тековинама и спровођењу правних тековина ће се наставити током свих фаза преговора. ЕУ наглашава да ће посебну пажњу посветити праћењу свих горенаведених специфичних питања ради обезбеђивања административних капацитета Србије, потпуне правне усклађености са правним тековинама у свим секторима обухваћеним овим поглављем, као и ради обезбеђивања ефикасног спровођења и извршења. Посебну пажњу треба посветити вези између овог поглавља и других преговарачких поглавља, укључујући поглавља 23 о правосуђу и основним правима. Коначна процена усклађености законодавства Србије са правним тековинама и њеног капацитета за спровођење може се извршити само у каснијој фази преговора. Поред свих информација које ЕУ може захтевати у оквиру преговора у овом поглављу, а које треба доставити Конференцији, ЕУ позива Србију да редовно доставља детаљне писане информације о напретку у спровођењу правних тековина Савету за стабилизацију о придруживање.

Имајући у виду све горенаведено, Конференција ће морати да се врати на ово поглавље у

одговарајућем тренутку.

Осим тога, ЕУ подсећа да може бити нових правних тековина између 13. маја 2014. године и закључивања преговора.